

ივერიის

გაზიონ დასავლად და ცენტრ განსაზღვრება დასავლად ენა მიმართონ. თუონ რედუქციას გვიანო, ვაჭრის ქუჩა, კ. ვარნიკის ქუჩის მიმდებარე, თუ. გრუნისკის სასახლეში, წყარო-სისის გამაგრებული საზღვარის განსაზღვრებას საზღვარის ხაზის სასახლეში. სასახლის ქუჩაზე.
ფინი განსაზღვრის: ჩვეულებრივ სტროკონ რვა გაბეჭვი.

1877—1890

საპატენტო და სალავრატორი გაზეთი

1877—1890

Отъ конторы редакціи

Вся объявляеия, происходящія въивъ Кавказской Области, принимаются исключительно въ центральной конторѣ объявляеия бывш. Л. Метцля, въ Москвѣ, на Мясницкой, домѣ Спиридонова.

სასწავლებელი და კანსიონი

ი. რ. შიველიძისა

კუგია, ნიკოლოზის ქუჩა, კარანტოვის ბუფის პარლამარ, თ. გრუზინსკისკის სასახლეში, № 21.

ამჟამად ბავშვებს კადეტის კორპუსისა, გიმნაზიისა და რეალურ სასწავლებელისათვის, აგრეთვე იუვენს პანსიონერებს კუგია საშუალო სასწავლებლის შიველიძის. დაწვრილობით პირთაბის შეტყობა თვით სასწავლებელი შეიძლება.

(18-17)

ახალი ამბავი

მ) სექტემბერს, კვირას, დილის 11 საათზე, ტუფილის სახადიდო-მამულა ბანკის დარბაზში დანიშნულია ქართულ დასამკურთხველი

საგომარეობის წლიური კრება

განსახილველი საგნები:

- 1) წარსულის წლის ანგარიში და საერთოდ ანგარიში მომავლის წლის.
- 2) ახლის წევრების არჩევა.

სათმარო განხილვა

ვისაც მსურს ემსახუროს ქართულს სტენას, მიპართოს ბ-ე ე. ახალმდის ქართულ თავტრში დილის 10 საათიდან 12-მდე. (10-6)

ფელეტონი

დროთა ბრუნვა

(დასასრული*)

VIII გამოსვლა

მელი, მერე სოლო

სევან რამდენიმე ხანი ცალკეობა

მელი. (შეშფოთებულად შეშინებული ვით) ღმერთო, ეს რა მამის! გული-ში როგორღაც ეღვწისა თვით მიღის, ჩემ დღეში არ მამსვლი! რა დამე-მართა თითქმის? გული მიცხვებისს, ხელეში ვამიკიდე, ასე გონია ცივი-მისა... მეშინან, აჰ, როგორ მე-შინიან! რა მოსდის მამს? მამკლამს, მამკლამს უთითა! რა უყო, რა ექნა? თვალეში გივითი უბრიალებს, გვე-მუქრება ორივეს! ღმერთო, რა მამ-დარს? მუხლები მამკანკლებს, გული მიბრუნდება... შამსა ამიტანა, რისა მეშინიან. აჰ, როგორ მეშინიან! (შეშფოთდა სოლო; მელი მივარდნა და დაკვირდა) სოლო, მეშინიან, მეშინიან, წამეუდა ჩქარა გიორგისთან, ჩქარა წამიყუა, შენი კირიმე, მამაშორე აქა-ურობას!..

* იხ. ივერია № 181 182, 183, 184 185, 189, 190, 194 195, 190 და 199.

სოლო. რა იყო, რა დამეშინაო, ქალო, რამ დავარტყინა, შენც მამა-ჩემი ვამხილ?

მელი. წამიყუა აქედამ, ჩქარა წამიყუა, მეშინიან, აჰ ვერ დაუღვრის!

სოლო. რა იყო, ვა, გოგო? ერა ცივი ოჟულს ვახსამს, რა ვაკანკლებს, ვირთავებში ხო არ შავაშინა?

მელი. გეზოვლე, სოლო, ეს-ლოვ წამიყუა აქედამ, გული უმედუ-რობას მუხუბნება..

სოლო. შენც მოკვეცი! უმედუ-რობას-კი არა, ვირის თავ-ფხეს!..

მელი. სოლო, გული მიბრუნდებ-ბა, რა-ღაცა მამდის, თავის დღეში არ მამსვლი!..

სოლო. ე რა უცებ დარტყინდი თვით-გიორგის ქადაგივთ,—მამა ხო არ დამეღვინა?

მელი. ერთბაშით რა-ღაც დამე-წინა, მე თითონ არ ვიცო, რა იყო! მეშინან, მეშინიან!

სოლო. დაჯე, თუ ღმერთი გწამს! (დასვამს) შენც ნერვებ მოზღოლი ინსტიტუტისათვის ნუ იპარუნებდი მე გიორგი ხო არა ვარ,—რაში გამო-ვალდება?

მელი. მამა ვამბრუნებულა, ხან-ჯალი შამიკრა, ხმალსაც ვიღებდა, მაგრამ დღემ დღემდამ; იმასხს,—მე ვასწავლი შეიღებს მორჩილობასა...

სიტყვას, საზოგადოება ვასამტყუნებრიც არ იყო. ღალატის ქაღის ისეთი მომ-ხიბველი თამაშობა, ისეთი სახის მე-ტყველებს აქვს, ისე ვატყვებთ ასრუ-ლებს ქალბატონი ბონიფანის როლს, რომ შეუძლებელია მიუყრებელმა თავი შევიკავოს და თავისი აღტაცება და გუ-ლის თქმა არ გამოჩატოს ტაშის ცქრით. შინაარსი თვით ოპერების მეტად მარტივია. კონდიტერს ბონი-ფანს ჰყავს მშვენიერი და კაპწია კო-ლი, მიუღის უბნის თვალთა, რომ იტყვიან, სწორედ ისეთი ამისათვის გაფრთხილებს უფროს ქალბატონ ბონიფანს და, სცა-კი მოისურვებს წავსლოს, კულდებით ავღვინებან უკან უბნის ქალ-ფანე და სიმღერით ატე-ბიან. რასაკვირებელია, ამისთანა კო-წია ქაღის მოარზივინიც არ დაკლ-დება. მთ შორის ბ-ნ ანბინალს, ხე-ლოებით ავიტყვებს, ზედა წილად ბეღ-ნიერება ბონიფანის ცოლის აღერსი-სა. ცქრიალა ქალი იტე ქაღის მო-ფარებით არ მიჯობას უწყებს თავის ამორჩეულს კავალს. ერთგულ-მანეც არც თითონ ბ-ნი ბონიფანსი თავის მეგობრებს და არც თითონ იშ-ლის სხვის კურკურს. ამასობაში მო-ტყუებულ ბონიფანს, როცა შევიკა-ვას თავის უმედურებას, დიდ მუხუ-ხარებას ეძლევა, მაგრამ როცა შეუ-ღლე მოაგონებს, რომ არ-კი შენ-ბარ წინდა წყლისაო, საქმე და დევი-დარება შეჩვევებით თავდება. აი ამ მარტოეის შინაარსის ოპერებში, გან-საკუთრებით, მეორე მოქმედებაში, სცა ბონიფანის ცოლი ბ-ნ ანბინალს ვარზივება, ისე ხელმოწერდა თამა-შის ქანმა ღალატმა, ისეთი ნიჭი ვა-მომინა, რომ მეტის მოთხოვნა მწე-

ლო-ღა იქნება. ქანს ღალატის მიართ-ვის სამი თივგული. თვით ბ-ნ ბონი-ფანის როლი კარგად შევასრულა ახა-ღვანდა კომპოზისმა ბანმა არჩვენმა.

* 14 ენენსითვის ბამეურეო სა-ზოგადოების გამგეობას ჰქონდა კრე-ბა და ამ კრებაზე სჯა იყო იმის შე-სახებზე, თუ როგორ ეშველოს ტუფი-ლისის სახალისო სკოლას, რათა სარწმუნო წვლილი უკლებლივ ჰქონდეს. ქალბატონი ვამეურეოს ამ ზღუდულს ის მიღის წყალი თითონაც არა ჰყოფ-ვად ქალბატონის საკურობისთვის და რის გაქირებით წლებულაბით სკო-ლის დაუთმო წყალი, ხოლო მომ-ვალ წელიწადს-კი თითონ სკოლას საკუთარი წყალი უნდა ჰქონდეს. სა-ზოგადოებას ამ საქმისთვის ფული არა აქვს და იმელოდებენ, რომ თუ მუშე-ტაღის სახელმწიფოა საქითა სად-გურისთვის მტკრიდამ წყალი გა-მოიყვანეს, სამეურეო სკოლასაც დაუთმობენ წყალსაო.

* ამ დღეებში გზად ვიარა ჩვენს ქვეყანაში და შუა აზისადენ გავე-ზარა კარლ ბიულთში, საკუთარი ბატონი და გამომცემელი შესანიშ-ნავის ფრანგულის ევრანაბის: „Re- vue des deux mondes“-ისა.

* ვახსია: აქ ღამ-ღამობით ჰყო-ნავს. მღინარე უახსინი მღორე აღა-ვა ვიყენება. მეტის-მეტე სიძვერე ჩა-მოგარდა სასმელ-საქმლისა, ზახულ-ში ჩამოსული რუსები დასახლებულ-ლად საკრებლად მდგომარეობაში არიან; ფული არა აქვთ, საშუაონაც ვერ მოულოდებენ და თითქმის შიმშილით

არც მაგისთანა სურბოვად ვარგა! მიე-ღივარ, მოვარებე შენ ტურბას!..

მელი. წამიყუა, გვეტურბას!..

სოლო. ე, ხათაბალა! პირველ-თა გეგდამ ამ ყოფნაში, დამშვიდო, თუ დამტრეტი ვამყო, ჩვენც გმუდგე აქ ვიქნებით. (მიდის) მამა ამა მვეშავდი (გდავს)

მელი. (მამის მიხედ-მთისმედე) სოლო, სოლო!.. (გაქან გამოვარებს)

არც მაგისთანა სურბოვად ვარგა! მიე-ღივარ, მოვარებე შენ ტურბას!..

მელი. წამიყუა, გვეტურბას!..

სოლო. ე, ხათაბალა! პირველ-თა გეგდამ ამ ყოფნაში, დამშვიდო, თუ დამტრეტი ვამყო, ჩვენც გმუდგე აქ ვიქნებით. (მიდის) მამა ამა მვეშავდი (გდავს)

მელი. (მამის მიხედ-მთისმედე) სოლო, სოლო!.. (გაქან გამოვარებს)

სოლო. დაჯე, თუ ღმერთი გწამს! (დასვამს) შენც ნერვებ მოზღოლი ინსტიტუტისათვის ნუ იპარუნებდი მე გიორგი ხო არა ვარ,—რაში გამო-ვალდება?

მელი. მამა ვამბრუნებულა, ხან-ჯალი შამიკრა, ხმალსაც ვიღებდა, მაგრამ დღემ დღემდამ; იმასხს,—მე ვასწავლი შეიღებს მორჩილობასა...

სოლო. დაჯე, თუ ღმერთი გწამს! (დასვამს) შენც ნერვებ მოზღოლი ინსტიტუტისათვის ნუ იპარუნებდი მე გიორგი ხო არა ვარ,—რაში გამო-ვალდება?

მელი. მამა ვამბრუნებულა, ხან-ჯალი შამიკრა, ხმალსაც ვიღებდა, მაგრამ დღემ დღემდამ; იმასხს,—მე ვასწავლი შეიღებს მორჩილობასა...

სოლო. დაჯე, თუ ღმერთი გწამს! (დასვამს) შენც ნერვებ მოზღოლი ინსტიტუტისათვის ნუ იპარუნებდი მე გიორგი ხო არა ვარ,—რაში გამო-ვალდება?

მელი. მამა ვამბრუნებულა, ხან-ჯალი შამიკრა, ხმალსაც ვიღებდა, მაგრამ დღემ დღემდამ; იმასხს,—მე ვასწავლი შეიღებს მორჩილობასა...

სოლო. დაჯე, თუ ღმერთი გწამს! (დასვამს) შენც ნერვებ მოზღოლი ინსტიტუტისათვის ნუ იპარუნებდი მე გიორგი ხო არა ვარ,—რაში გამო-ვალდება?

მელი. მამა ვამბრუნებულა, ხან-ჯალი შამიკრა, ხმალსაც ვიღებდა, მაგრამ დღემ დღემდამ; იმასხს,—მე ვასწავლი შეიღებს მორჩილობასა...

სოლო. დაჯე, თუ ღმერთი გწამს! (დასვამს) შენც ნერვებ მოზღოლი ინსტიტუტისათვის ნუ იპარუნებდი მე გიორგი ხო არა ვარ,—რაში გამო-ვალდება?

მელი. მამა ვამბრუნებულა, ხან-ჯალი შამიკრა, ხმალსაც ვიღებდა, მაგრამ დღემ დღემდამ; იმასხს,—მე ვასწავლი შეიღებს მორჩილობასა...

სოლო. დაჯე, თუ ღმერთი გწამს! (დასვამს) შენც ნერვებ მოზღოლი ინსტიტუტისათვის ნუ იპარუნებდი მე გიორგი ხო არა ვარ,—რაში გამო-ვალდება?

მელი. მამა ვამბრუნებულა, ხან-ჯალი შამიკრა, ხმალსაც ვიღებდა, მაგრამ დღემ დღემდამ; იმასხს,—მე ვასწავლი შეიღებს მორჩილობასა...

სოლო. დაჯე, თუ ღმერთი გწამს! (დასვამს) შენც ნერვებ მოზღოლი ინსტიტუტისათვის ნუ იპარუნებდი მე გიორგი ხო არა ვარ,—რაში გამო-ვალდება?

მელი. მამა ვამბრუნებულა, ხან-ჯალი შამიკრა, ხმალსაც ვიღებდა, მაგრამ დღემ დღემდამ; იმასხს,—მე ვასწავლი შეიღებს მორჩილობასა...

სოლო. დაჯე, თუ ღმერთი გწამს! (დასვამს) შენც ნერვებ მოზღოლი ინსტიტუტისათვის ნუ იპარუნებდი მე გიორგი ხო არა ვარ,—რაში გამო-ვალდება?

მელი. მამა ვამბრუნებულა, ხან-ჯალი შამიკრა, ხმალსაც ვიღებდა, მაგრამ დღემ დღემდამ; იმასხს,—მე ვასწავლი შეიღებს მორჩილობასა...

სოლო. დაჯე, თუ ღმერთი გწამს! (დასვამს) შენც ნერვებ მოზღოლი ინსტიტუტისათვის ნუ იპარუნებდი მე გიორგი ხო არა ვარ,—რაში გამო-ვალდება?

მელი. მამა ვამბრუნებულა, ხან-ჯალი შამიკრა, ხმალსაც ვიღებდა, მაგრამ დღემ დღემდამ; იმასხს,—მე ვასწავლი შეიღებს მორჩილობასა...

სოლო. დაჯე, თუ ღმერთი გწამს! (დასვამს) შენც ნერვებ მოზღოლი ინსტიტუტისათვის ნუ იპარუნებდი მე გიორგი ხო არა ვარ,—რაში გამო-ვალდება?

მელი. მამა ვამბრუნებულა, ხან-ჯალი შამიკრა, ხმალსაც ვიღებდა, მაგრამ დღემ დღემდამ; იმასხს,—მე ვასწავლი შეიღებს მორჩილობასა...

სოლო. დაჯე, თუ ღმერთი გწამს! (დასვამს) შენც ნერვებ მოზღოლი ინსტიტუტისათვის ნუ იპარუნებდი მე გიორგი ხო არა ვარ,—რაში გამო-ვალდება?

მელი. მამა ვამბრუნებულა, ხან-ჯალი შამიკრა, ხმალსაც ვიღებდა, მაგრამ დღემ დღემდამ; იმასხს,—მე ვასწავლი შეიღებს მორჩილობასა...

სოლო. დაჯე, თუ ღმერთი გწამს! (დასვამს) შენც ნერვებ მოზღოლი ინსტიტუტისათვის ნუ იპარუნებდი მე გიორგი ხო არა ვარ,—რაში გამო-ვალდება?

ინოცებთან. განსაკუთრებით ბავშვები არიან დიდ ტანჯავში.

* წლიური აქტი ტუფილის დე-დათი გიმნაზიის გადილა 1891 წლის 16 აპრილისთვის.

* სოფ. ურბათუბანის (ენკენის-თვის 10): ზახულში სიციხისად შე-წუხებულები ძლივს ენენსითვე მი-გავ-გრძობილი. ჩვენი ხალხი, ვინ იცის, რა წარად, რა ეტეწებოდა ღმერთს, ღმერთო წვიმა გვალისყო, გუთანეც ბევრჯელ ამანავებს წყალში, დასეგულ-მული ღამედაც კარა-კარ ბევრჯელ ჩამოატარებს დედაკლებს სიმღერით; მღვდელმა ეკლესიაში წვიმის პარა-კლისი გადიანდა და ხალხიც ეველ-რებოდა ზენას წვიმის მოსვლას; მაგ-რამ ენენსითვის წ-დის ცამ არაფერი არა ვამეტარა. ავტრ ახლა-კი ძლივს გველღისა ვარგობება. ცამ პირი ვაი-ხინდა და ვამუღმებოდა წყაროს. ამ სი-გრითეში იწყეს რთივეთ, ბევრმა კილედ დასწურა და შუშუნა მაკარს ეწვებოდა. საზოგადოდ წელს უყვე-ვი მოსახლეობა პურისა და ღვინისა.

* ვახ. „Hoboe Oboe“-ე თავის გუმბირდელს ნომერს წაწერს: ქართუ-ლი დრამატული საზოგადოება, რომ-ც სათაფლად-მამართა. საადგილო-მამე-ლო ბანკი ე. ღ. ფორკეტის აძლე-და იჯარით თვარის, იმდენს ეცედა, რომ ქართულის წარმოადგენებისთვის თითვეში ორი დღისსწავლი დღე ვა-დადებინა. ამ ღონისძიებითა და აგ-რითე ავტოლების ფასის დაკლებით დრამატულს საზოგადოებას განზრ-ხვა ჰქონდა შეუძლო და ზედ მოკლე ხალხისთვის მიეცა საშუალება წარ-

ვაშებებ? კაცი მთელი თავისი სიკაც-ხედი ქეთფში ატარებდა ღრბა, ღვინის მოწავლებას არ იტყვებდა, მეტის თვა-ლებსა სიხრიდა, თავისი ქონება ერ-თიანთ წეს სიამოვნებაზე ვადავა, ვამხმარ პურთანა ჩამოვიდა,—და ცხე უცებ ცის მანანა, დაკარგული სიმღე-რე, ერთი უბრალო სიტყვით, თავის ქაღის სიტყვით, ერთ ნიშტას და-ბრუნებულა,—სწორით ზღაპარ—ამ-ბავთ!—ქალმა რო უარი თქოს, ხო ვავიკვდა კაცი ყველა ჰლანებზე ცალი-ფირ უნდა დაჩაჩქრე მეც რა იყო თა-მანის ადვილსა, ვადვირებო!—ხუმ-რობა საქმე, —კაცს შევილა ჰვიადნა, შევილა, რომელსაც შევიღო თოჯ-ნის ფეხზე წამოვიყენა და არა ქანს!—ერთი მუღის ხათიანო, —დარწმუნებუ-ლი ვარ, უარს იცივის და მოპკლამს მოკაცხლებულ დამიანს! კი საქმე ვინება, თქვენმა მუქმი: მელოდავან-კი მოსალოდნებოდა, მეტად ცქრობ, გაუ-ტეხები რამ და დლოცვილის შეი-ძლი. ვამეცეკვლა ღრბებმა ქალი ვინ ძალი ვგლო, თავისი საკუთარი ხმა ჰქონდა და ამანებინა საქმე? ცელო-კი ღმერთმა დაიფაროს ყოველი თოჯ-ნი ქალისხან; ვეს როგორც იქნება მოუვლი, თუნდ მუთისხათი თოჯ-ნი ვგლოს, არა უშავს-რო, —კაცს-კი ბე-ვი ქრისტეს ცრემლი უნდა ღმერ-

არც მაგისთანა სურბოვად ვარგა! მიე-ღივარ, მოვარებე შენ ტურბას!..

მელი. წამიყუა, გვეტურბას!..

სოლო. ე, ხათაბალა! პირველ-თა გეგდამ ამ ყოფნაში, დამშვიდო, თუ დამტრეტი ვამყო, ჩვენც გმუდგე აქ ვიქნებით. (მიდის) მამა ამა მვეშავდი (გდავს)

მელი. (მამის მიხედ-მთისმედე) სოლო, სოლო!.. (გაქან გამოვარებს)

სოლო. დაჯე, თუ ღმერთი გწამს! (დასვამს) შენც ნერვებ მოზღოლი ინსტიტუტისათვის ნუ იპარუნებდი მე გიორგი ხო არა ვარ,—რაში გამო-ვალდება?

მელი. მამა ვამბრუნებულა, ხან-ჯალი შამიკრა, ხმალსაც ვიღებდა, მაგრამ დღემ დღემდამ; იმასხს,—მე ვასწავლი შეიღებს მორჩილობასა...

სოლო. დაჯე, თუ ღმერთი გწამს! (დასვამს) შენც ნერვებ მოზღოლი ინსტიტუტისათვის ნუ იპარუნებდი მე გიორგი ხო არა ვარ,—რაში გამო-ვალდება?

მელი. მამა ვამბრუნებულა, ხან-ჯალი შამიკრა, ხმალსაც ვიღებდა, მაგრამ დღემ დღემდამ; იმასხს,—მე ვასწავლი შეიღებს მორჩილობასა...

სოლო. დაჯე, თუ ღმერთი გწამს! (დასვამს) შენც ნერვებ მოზღოლი ინსტიტუტისათვის ნუ იპარუნებდი მე გიორგი ხო არა ვარ,—რაში გამო-ვალდება?

მელი. მამა ვამბრუნებულა, ხან-ჯალი შამიკრა, ხმალსაც ვიღებდა, მაგრამ დღემ დღემდამ; იმასხს,—მე ვასწავლი შეიღებს მორჩილობასა...

სოლო. დაჯე, თუ ღმერთი გწამს! (დასვამს) შენც ნერვებ მოზღოლი ინსტიტუტისათვის ნუ იპარუნებდი მე გიორგი ხო არა ვარ,—რაში გამო-ვალდება?

მელი. მამა ვამბრუნებულა, ხან-ჯალი შამიკრა, ხმალსაც ვიღებდა, მაგრამ დღემ დღემდამ; იმასხს,—მე ვასწავლი შეიღებს მორჩილობასა...

სოლო. დაჯე, თუ ღმერთი გწამს! (დასვამს) შენც ნერვებ მოზღოლი ინსტიტუტისათვის ნუ იპარუნებდი მე გიორგი ხო არა ვარ,—რაში გამო-ვალდება?

